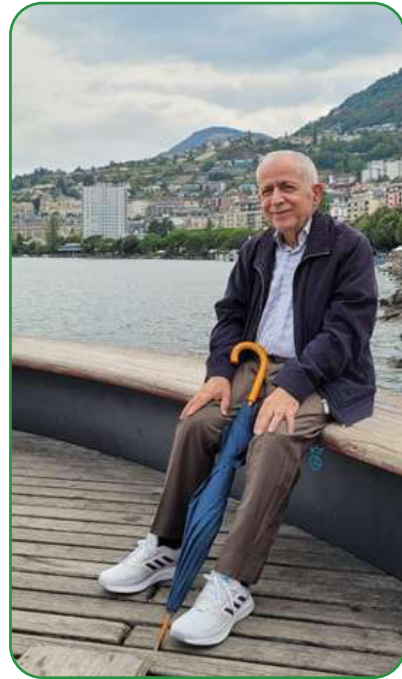

بیشکسوتان علم حشره شناسی: دکتر احد صحراگرد

جناب آقای دکتر احد صحراگرد در فروردین سال ۱۳۳۰ در روستای سیاه مزگی از توابع شهرستان شفت استان گیلان پای به عرصه هستی نهاد. نامبرده دوره ابتدایی را در دبستان های رشت و دوره راهنمایی و متوسطه را در دبیرستان شاهپور (شهید بهشتی فعلی) رشت طی کرد و پس از گرفتن دیپلم بلافاصله در کنکور سراسری شرکت و در ۱۳۵۰ در رشته کارشناسی گیاه پزشکی دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران پذیرفته شد. در سال ۱۳۵۴ در کنکور ارشد در همین دانشکده پذیرفته شد و در سال ۱۳۵۸ از پایان نامه خود با عنوان «بیواکولوژی زنبور ساقه خوار گندم در مزارع گندم کرج» دفاع کرد. زنده یاد جناب آقای دکتر مرتضی اسماعیلی تدریس درس گیاه پزشکی را در دانشگاه تهران عهده دار بودند و راهنمایی پایان نامه ارشد وی را نیز برعهده داشتند، ایشان از اساتید برجسته گروه و ارتباط علمی خوبی با دستگاه های اجرایی داشتند و توانستند طرح های پژوهشی مهمی با دستگاه های اجرایی از جمله وزارت کشاورزی را به انجام برسانند. نامبرده به مدت دو سال در دوره کارشناسی ارشد در طرح های پژوهشی دکتر اسماعیلی همکاری نزدیک داشت.

جناب آقای دکتر صحراگرد در سال ۱۳۵۶ توانست به استخدام پیمانی مدرسه عالی کشاورزی و دامپروری زنجان در آید و تدریس دروس آفات گیاهی و محیط زیست را عهده دار شود. در سال ۱۳۵۸ به عنوان هیات علمی رسمی - آزمایشی مدرسه عالی در آمد. پس از انقلاب و انقلاب فرهنگی، مدرسه عالی کشاورزی و دامپروری زنجان ابتدا به آموزشکده کشاورزی و سپس با پیگیری مسئولین به دانشکده کشاورزی تبدیل شد. در سال ۱۳۶۵ که دانشکده کشاورزی به مجتمع آموزش عالی تغییر عنوان داده بود وی با استفاده از بورس تحصیلی وزارت علوم و آموزش عالی عازم کشور انگلیس شد و در ولز (Wales) انگلستان و در دانشگاه ولز کاردیف (Cardiff) در مقطع دکتری گرایش کنترل بیولوژیک آفات ادامه تحصیل داد و پس از سپری نمودن ۳ سال و ۶ ماه از رساله خود دفاع و در سال ۱۳۶۸ به ایران و به مجتمع آموزش عالی زنجان بازگشت و به ادامه خدمت خود پرداخت.

آن زمان دانشگاه تربیت مدرس، بیشتر از اساتید حق التدریسی از سراسر کشور بهره مند می شد. ایشان از ترم دوم سال ۱۳۶۸ به مدت ده سال با این دانشگاه همکاری نزدیک داشت و تدریس دروس آنتوموفاژها و کنترل بیولوژیک آفات در مقطع دکتری و کارشناسی ارشد را عهده دار شد. همزمان راهنمایی و مشاوره پایان نامه و رساله تعدادی از دانشجویان ارشد و دکتری را نیز در این دانشگاه به عهده داشت. در سال ۱۳۶۸ مجتمع آموزش عالی زنجان به دانشگاه زنجان ارتقا پیدا کرد، ایشان در مدت اشتغال خود در دانشگاه زنجان، تدریس دروس آفات گیاهی، آفات مهم گیاهان زراعی، حشره شناسی و دفع آفات کنترل علف های هرز، پرورش کرم ابریشم بر عهده داشتند و تا سال ۱۳۷۲ به عنوان رییس دانشگاه مشغول فعالیت بودند.

نامبرده در اردیبهشت ماه سال ۱۳۷۲ به دانشگاه گیلان منتقل شدند و پس از گذشت ۶ ماه با توجه به تجربه مدیریتی به عنوان مدیر گروه گیاه پزشکی منصوب شدند. تجربه مدیریتی و تلاش های مستمر ایشان باعث شد که در طول سال های ۱۳۷۲ تا ۱۳۷۴ به ترتیب به معاونت های پژوهشی و اداری و مالی دانشگاه منصوب شوند. در سال ۱۳۷۵ به عنوان ریاست دانشکده علوم کشاورزی منصوب شدند و از سال ۱۳۸۲-۱۳۸۶ در سمت معاون دانشجویی و فرهنگی دانشگاه گیلان به فعالیت خود ادامه دادند. در سال ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۵ ریاست اولین دوره سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان گیلان را همزمان با امور اجرایی دانشگاه عهده دار بودند. از سال ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۹ دوباره به عنوان رییس دانشکده علوم کشاورزی برگزیده شدند و در اسفند سال ۱۳۹۹ پس از ۴۴ سال به باز نشستگی نایل شدند. در دانشگاه گیلان تدریس دروس آفات مهم درختان میوه، سم شناسی، اصول مبارزه با آفات، حشره شناسی و دفع آفات، پرورش زنبور عسل، حشرات گرده افشان و زنبور عسل را در سطح کارشناسی و تدریس دروس: مدیریت مبارزه با آفات، کنترل بیولوژیک با حشرات، روش ها و وسایل تحقیق در حشره شناسی و اکولوژی حشرات را در سطح کارشناسی ارشد و درس پویایی جمعیت حشرات را در مقطع دکتری بر عهده داشتند. ایشان در طول دوره فعالیت پر بار خود در کنار امور اجرایی دانشگاه با تدریس، آموزش و پژوهش تقریباً در تمام سطوح دانشگاهی در دانشگاه های زنجان و گیلان به تربیت ده ها نفر از دانشجویان ارشد و دکتری پرداخت و به علاوه به انتشار ده ها مقاله علمی پژوهشی در مجلات داخلی و خارجی همت گماشت و بیشتر دانشجویان دانش آموخته ایشان در موسسات پژوهشی کشور، دانشگاه های کشور و بخش خصوصی مشغول فعالیت و اشتغال هستند. همچنین در راستای ارتقاء و گسترش گیاه پزشکی و حشره شناسی در زمینه ارتقای دانش ادبی و نگارش کتاب نیز فعالیت داشتند و به عنوان، داور، ویراستار و مولف در زمینه چاپ بسیاری از کتاب های کشاورزی همکاری نمودند. در ادامه فهرست برخی از کتاب ها و مقالاتی را که ایشان خود در زمینه کشاورزی به رشته ی تحریر در آورده اند یا در نگارش آنها همکاری داشته اند ارایه می شود. موارد یاد شده تنها بخشی از دستاوردهای پر ارزش ایشان در زمینه کشاورزی و حشره شناسی است.

کتابها

- ۱) احد صحراگرد. ۱۳۶۷. روش کار آزمایشگاهی حشره شناسی و بیماریهای گیاهی. ترجمه. ویراستار: هایده نقه الاسلامی مرکز نشر دانشگاهی. ۱۸۸ صفحه
- ۲) احد صحراگرد، مرتضی اسماعیلی. ۱۳۷۱. نقش حشرات درگرده افشانی گیاهان زراعی و باغی. تالیف، ویراستار: رضا ملکی انتشارات دانشگاه زنجان. ۳۰۴ صفحه
- ۳) احد صحراگرد، جلیل حاجی زاده. ۱۳۸۰. اصول رده بندی جانوری (ترجمه)، انتشارات دانشگاه گیلان. ۲۵۹ صفحه ۳۳
- ۴) احد صحراگرد، سید اکبر خداپرست. ۱۳۸۳. بیماریهای برنج. ترجمه. ویراستار امید اقتداری. مرکز نشر دانشگاهی ۲۳۸ صفحه
- ۵) احد صحراگرد. ۱۳۸۸. راهنمای آزمایشگاه آفات مهم درختان میوه. تالیف. انتشارات دانشگاه گیلان. ۹۲ صفحه

جلال جلالی سندی و زهرا افزاره

گروه گیاه پزشکی دانشکده کشاورزی دانشگاه گیلان رشت

